

Số: /TTr-SXD

Hải Phòng, ngày tháng 8 năm 2026

DƯ THẢO

TỜ TRÌNH

Ban hành Quyết định quy định quản lý, bảo trì kết cấu hạ tầng đường sắt địa phương trên địa bàn thành phố Hải Phòng

Kính gửi: Ủy ban nhân dân thành phố Hải Phòng

Căn cứ Luật Tổ chức chính quyền địa phương số 72/2025/QH15 ngày 16 tháng 6 năm 2025;

Căn cứ Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật số 64/2025/QH15 ngày 19 tháng 2 năm 2025; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật số 87/2025/QH15 ngày 25 tháng 6 năm 2025

Căn cứ Luật Đường sắt ngày 27 tháng 6 năm 2025;

Căn cứ Nghị định số 78/2025/NĐ-CP ngày 01/4/2025 của Chính phủ hướng dẫn Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật, được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 187/2025/NĐ-CP ngày 01/7/2025;

Căn cứ Thông tư số 34/2025/TT-BXD ngày 14/11/2025 của Bộ Xây dựng về việc quy định về quản lý, khai thác kết cấu hạ tầng đường sắt;

Căn cứ Quyết định số 3716/QĐ-UBND ngày 12/9/2025 của Ủy ban nhân dân thành phố về phê duyệt danh mục văn bản quy phạm pháp luật để quy định chi tiết các nội dung được giao và quy định theo điểm b và điểm c khoản 2, khoản 3 Điều 21 Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật.

Sở Xây dựng Hải Phòng kính trình Ủy ban nhân dân thành phố Hải Phòng ban hành Quyết định quy định quản lý, bảo trì kết cấu hạ tầng đường sắt địa phương trên địa bàn thành phố Hải Phòng, như sau:

I. SỰ CẦN THIẾT BAN HÀNH VĂN BẢN

1. Cơ sở chính trị, pháp lý

a) Cơ sở chính trị: Nghị quyết số 06-NQ/TW ngày 24/01/2022 của Bộ Chính trị về quy hoạch, xây dựng, quản lý và phát triển bền vững đô thị Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 đã xác định yêu cầu phát triển hệ thống đô thị theo hướng bền vững, đồng bộ hạ tầng kỹ thuật, hạ tầng giao thông, nâng cao chất lượng sống của cư dân đô thị và đổi mới phương thức quản lý, quản trị đô thị. Đối với các đô thị lớn, phát triển vận tải hành khách công cộng khối lượng lớn, trong đó có đường sắt đô thị, là định hướng quan trọng nhằm giảm ùn tắc giao thông, ô nhiễm môi trường, sử dụng tiết kiệm không gian đô thị và thúc đẩy phát triển đô thị theo mô hình hiện đại, văn minh, bền vững.

b) Cơ sở pháp lý

- Khoản 2 Điều 1 Luật Đường sắt số 95/2025/QH15 quy định:

"2. Trách nhiệm tổ chức quản lý, bảo trì kết cấu hạ tầng đường sắt:

a) Cơ quan thực hiện chức năng của đại diện chủ sở hữu tài sản quy định tại khoản 2 Điều 40 của Luật này có trách nhiệm tổ chức quản lý, bảo trì kết cấu hạ tầng đường sắt quốc gia, đường sắt địa phương do Nhà nước đầu tư;

b) Tổ chức được giao quản lý, cho thuê, chuyển nhượng có thời hạn quyền khai thác tài sản kết cấu hạ tầng đường sắt do Nhà nước đầu tư tổ chức thực hiện quản lý, bảo trì kết cấu hạ tầng đường sắt theo quy định của pháp luật;

c) Doanh nghiệp quản lý, bảo trì kết cấu hạ tầng đường sắt do mình đầu tư theo quy định của pháp luật."

- Điểm a khoản 3 Điều 41 Luật Đường sắt số 95/2025/QH15: "b) Ủy ban nhân dân cấp tỉnh quy định việc quản lý, bảo trì kết cấu hạ tầng đường sắt địa phương thuộc địa bàn quản lý."

- Điểm b Khoản 3 Điều 84 Thông tư số 34/2025/TT-BXD quy định:

"3. Công tác trực phòng, chống thiên tai, sự cố

b) Đối với đường sắt địa phương do Nhà nước đầu tư, ủy ban nhân dân cấp tỉnh quy định công tác trực phòng, chống thiên tai, sự cố phù hợp với loại hình khai thác của từng tuyến đường sắt"

Do đó, việc ban hành quyết định quy định quản lý, bảo trì kết cấu hạ tầng đường sắt địa phương trên địa bàn thành phố Hải Phòng, quy định về công tác trực phòng, chống thiên tai, sự cố đối với đường sắt địa phương là phù hợp với các quy định của pháp luật hiện hành.

2. Cơ sở thực tiễn

Trong bối cảnh quốc tế, phát triển đường sắt đô thị đang trở thành xu hướng quan trọng tại nhiều đô thị lớn nhằm giảm ùn tắc giao thông, hạn chế ô nhiễm môi trường, tiết kiệm năng lượng và nâng cao chất lượng vận tải hành khách công cộng. Kết cấu hạ tầng đường sắt đô thị là hệ thống kỹ thuật phức tạp, bao gồm đường ray, công trình cầu, hầm, nhà ga, hệ thống cấp điện, thông tin tín hiệu, điều khiển chạy tàu, phòng cháy chữa cháy, thoát nước và các công trình phụ trợ khác; do đó, công tác quản lý, bảo trì phải được thực hiện thường xuyên, có kế hoạch, tuân thủ quy trình kỹ thuật và gắn với yêu cầu bảo đảm an toàn tuyệt đối trong khai thác.

Ở trong nước, quá trình đô thị hóa nhanh, nhu cầu đi lại ngày càng lớn và yêu cầu phát triển giao thông xanh, bền vững đặt ra yêu cầu cấp thiết phải phát triển hệ thống đường sắt đô thị tại các đô thị lớn. Một số tuyến đường sắt đô thị tại Hà Nội và Thành phố Hồ Chí Minh đã, đang được đầu tư, vận hành hoặc chuẩn bị đưa vào khai thác, qua đó làm phát sinh ngày càng rõ các quan hệ xã hội liên quan đến quản lý, khai thác, bảo vệ và bảo trì kết cấu hạ tầng đường sắt đô thị. Tại Hải Phòng, đến nay mặc dù thành phố chưa có hệ thống đường sắt địa phương, tuy nhiên Quy hoạch thành phố Hải Phòng thời kỳ 2021-2030, tầm

nhìn đến năm 2050 đã xác định đầu tư xây dựng mạng lưới đường sắt đô thị gồm 09 tuyến, kết nối hài hòa với các loại hình giao thông khác, tạo nên toàn cảnh mạng lưới giao thông thành phố Hải Phòng.

Hệ thống pháp luật hiện hành đã có các quy định về đường sắt, xây dựng, quản lý chất lượng công trình, quản lý tài sản kết cấu hạ tầng và bảo trì công trình; đồng thời, Bộ Xây dựng đã ban hành Thông tư số 34/2025/TT-BXD ngày 14/11/2025 của Bộ Xây dựng về việc quy định về quản lý, khai thác kết cấu hạ tầng đường sắt quy định về quản lý, bảo trì đường sắt quốc gia. Tuy nhiên, đối với đường sắt đô thị và đường sắt địa phương, đặc biệt trong điều kiện tổ chức chính quyền đô thị, phân cấp quản lý và đặc thù từng địa phương, vẫn cần có quy định cụ thể để xác định rõ trách nhiệm của cơ quan quản lý nhà nước, đơn vị quản lý tài sản, doanh nghiệp vận hành, đơn vị bảo trì và chính quyền cơ sở trong việc lập kế hoạch, bố trí kinh phí, kiểm tra, giám sát, xử lý sự cố, bảo vệ hành lang an toàn và bảo đảm khai thác liên tục, an toàn.

II. MỤC ĐÍCH BAN HÀNH, QUAN ĐIỂM XÂY DỰNG DỰ THẢO VĂN BẢN

1. Mục đích ban hành văn bản

Quy định chi tiết các nội dung được giao trong Luật Đường sắt năm 2025, Thông tư số 34/2025/TT-BXD ngày 14/11/2025, biện pháp thi hành phù hợp với điều kiện thực tế của thành phố Hải Phòng.

2. Quan điểm xây dựng dự thảo văn bản

Việc xây dựng dự thảo Quyết định phải tuân thủ quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2025, đảm bảo tính hợp hiến, hợp pháp, thống nhất với hệ thống pháp luật và đảm bảo tính khả thi khi văn bản được ban hành.

III. QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG DỰ THẢO VĂN BẢN

1. Thực hiện Quyết định số 3716/QĐ-UBND ngày 12/9/2025 của Ủy ban nhân dân thành phố về phê duyệt danh mục văn bản quy phạm pháp luật để quy định chi tiết các nội dung được giao và quy định theo điểm b và điểm c khoản 2, khoản 3 Điều 21 Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, Sở Xây dựng đã triển khai các nội dung sau:

- Tổ chức soạn thảo hồ sơ dự thảo Quyết định;

- Tổ chức lấy ý kiến đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của dự thảo quyết định, trong đó lấy ý kiến của Sở Tài chính, Sở Nội vụ, Sở Tư pháp, Sở Khoa học và Công nghệ (*Sở Tài chính có ý kiến về nguồn kinh phí; Sở Nội vụ có ý kiến về việc phân cấp, thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn được phân cấp và nguồn nhân lực; Sở Tư pháp có ý kiến về tính hợp hiến, tính hợp pháp và tính thống nhất với hệ thống pháp luật; Sở Khoa học và Công nghệ có ý kiến về việc ứng dụng, thúc đẩy phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số*); Thời gian lấy ý kiến từ ngày /8/2025 đến ngày /9/2026;

- Đăng tải hồ sơ dự thảo quyết định trên Cổng thông tin điện tử của thành phố để lấy ý kiến trong thời gian ngày /8/2025 đến ngày /9/2026;

- Tổ chức phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam thành phố;

Đến nay, Sở Xây dựng nhận được ý kiến tham gia góp ý của cơ quan, đơn vị tham gia ý kiến bằng văn bản; trong đó:

- Có cơ quan, đơn vị nhất trí, không có ý kiến tham gia nào khác;

- Có cơ quan, đơn vị có ý kiến tham gia, đóng góp ý kiến;

- cơ quan, đơn vị, người dân góp ý qua hòm thư điện tử công vụ hoặc góp ý trên Cổng thông tin điện tử của thành phố;

- Sở Xây dựng đã nghiên cứu, tiếp thu tối đa, chỉnh sửa những nội dung góp ý xác đáng, phù hợp. Những nội dung chưa được tiếp thu đã được Sở Xây dựng tổng hợp, báo cáo giải trình cụ thể (có báo cáo tiếp thu, giải trình gửi kèm theo);

- Đăng tải bản tổng hợp ý kiến, tiếp thu, giải trình ý kiến góp ý trên Cổng thông tin điện tử của Sở Xây dựng từ ngày /9/2026 (đảm bảo thời gian chậm nhất là 25 ngày kể từ ngày kết thúc thời hạn lấy ý kiến); thời gian đăng tải ít nhất là 30 ngày và trong thời gian đăng tải được thực hiện đồng thời các hoạt động khác trong quy trình xây dựng, ban hành văn bản quy phạm pháp luật theo quy định.

2. Sở Xây dựng có Văn bản số /SXD-QLHTKT ngày gửi kèm hồ sơ đến Sở Tư pháp để thẩm định theo trình tự, thủ tục quy định. Ngày , Sở Tư pháp có Báo cáo thẩm định số /BC-STP về việc thẩm định với nội dung kết luận hồ sơ các dự thảo văn bản đủ điều kiện trình ban hành.

3. Sau khi có Báo cáo thẩm định, Sở Xây dựng đã hoàn thiện dự thảo trình thông qua dự thảo theo quy định.

IV. BỐ CỤC VÀ NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA DỰ THẢO VĂN BẢN

1. Phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng

a) Phạm vi điều chỉnh

- Quy định này quy định chi tiết điểm a khoản 3 Điều 41 Luật Đường sắt số 95/2025/QH15, khoản 3 Điều 83 và điểm b khoản 3 Điều 84 Thông tư số 34/2025/TT-BXD ngày 14/11/2025 của Bộ Xây dựng về việc quy định về quản lý, khai thác kết cấu hạ tầng đường sắt do Nhà nước đầu tư trên địa bàn thành phố Hải Phòng.

- Khuyến khích các chủ sở hữu công trình đường sắt được đầu tư bằng vốn ngoài ngân sách nhà nước thực hiện quản lý kết cấu hạ tầng đường sắt, bảo trì công trình đường sắt theo các quy định tại Quyết định này.

b) Đối tượng áp dụng:

- Quy định này áp dụng đối với tổ chức, cá nhân liên quan đến quản lý, bảo trì kết cấu hạ tầng đường sắt địa phương do Nhà nước đầu tư trên địa bàn thành phố Hải Phòng;

- Khuyến khích áp dụng đối với các chủ sở hữu công trình đường sắt được đầu tư bằng vốn ngoài ngân sách nhà nước.

2. Bố cục của dự thảo văn bản

Gồm 14 điều, trong đó 13 điều quy định về công tác quản lý kết cấu hạ tầng đường sắt, bảo trì công trình đường sắt địa phương, 01 điều quy định về công tác trực phòng, chống thiên tai, sự cố.

3. Nội dung cơ bản của dự thảo văn bản

Điều 1. Phạm vi điều chỉnh

Điều 2. Đối tượng áp dụng:

Điều 3. Nội dung quản lý kết cấu hạ tầng đường sắt, bảo trì công trình đường sắt địa phương: Quy định tương tự như đối với đường sắt quốc gia

Điều 4. Yêu cầu đối với công tác quản lý kết cấu hạ tầng đường sắt, bảo trì công trình đường sắt địa phương

Điều 5. Hồ sơ quản lý kết cấu hạ tầng đường sắt, bảo trì công trình đường sắt

Điều 6. Quan trắc, kiểm định chất lượng công trình, bộ phận công trình đường sắt trong quá trình khai thác, sử dụng

Điều 7. Xử lý đối với công trình đường sắt có dấu hiệu nguy hiểm, không bảo đảm an toàn khai thác, sử dụng

Điều 8. Đánh giá an toàn công trình đường sắt trong quá trình khai thác, sử dụng

Điều 9. Áp dụng tiêu chuẩn, định mức kinh tế - kỹ thuật trong công tác bảo trì công trình đường sắt

Điều 10. Lập, phê duyệt và điều chỉnh kế hoạch quản lý, bảo trì công trình đường sắt; trong đó quy định đảm bảo phù hợp với đặc thù quản lý, bảo trì, các công trình hạ tầng kỹ thuật của thành phố

Điều 11. Thực hiện kế hoạch quản lý, bảo trì công trình đường sắt trong đó quy định các nội dung để phù hợp với quy định cung ứng dịch vụ công ích của UBND thành phố Hải Phòng

Điều 12. Quản lý chất lượng, quản lý chi phí, báo cáo định kỳ công tác bảo trì công trình đường sắt

Điều 13. Quy định công tác trực phòng, chống thiên tai, sự cố: Nội dung được giao quy định chi tiết tại khoản 3 Điều 84 Thông tư số 34/2025/TT-BXD

Điều 14. Điều khoản thi hành

V. NHỮNG NỘI DUNG BỔ SUNG MỚI SO VỚI DỰ THẢO VĂN BẢN GỬI THẨM ĐỊNH

Không

VI. DỰ KIẾN NGUỒN LỰC, ĐIỀU KIỆN ĐẢM BẢO CHO VIỆC THI HÀNH VĂN BẢN VÀ THỜI GIAN TRÌNH THÔNG QUA, BAN HÀNH

1. Việc tổ chức thực hiện Quyết định được bảo đảm trên cơ sở sử dụng bộ máy, nhân lực hiện có của Sở Xây dựng, các sở, ngành có liên quan, Ủy ban nhân dân các xã, phường, đặc khu và các tổ chức, cá nhân được giao quản lý, khai thác, bảo trì kết cấu hạ tầng đường sắt địa phương. Các cơ quan, đơn vị căn cứ chức năng, nhiệm vụ được giao chủ động phân công cán bộ, công chức, viên chức theo dõi, tham mưu, tổ chức thực hiện; phối hợp trong công tác lập kế hoạch, kiểm tra, giám sát, xử lý sự cố, phòng chống thiên tai và bảo đảm an toàn công trình đường sắt trong quá trình khai thác, sử dụng.

Nguồn kinh phí thực hiện công tác quản lý, bảo trì kết cấu hạ tầng đường sắt địa phương do Nhà nước đầu tư được bố trí từ ngân sách nhà nước theo phân cấp ngân sách hiện hành và các nguồn kinh phí hợp pháp khác theo quy định của pháp luật. Hằng năm, căn cứ hiện trạng tài sản kết cấu hạ tầng đường sắt, quy trình bảo trì, định mức kinh tế - kỹ thuật, kế hoạch quản lý, bảo trì được cấp có thẩm quyền phê duyệt và khả năng cân đối ngân sách, các cơ quan, đơn vị liên quan lập dự toán, tổng hợp vào dự toán ngân sách để trình cấp có thẩm quyền xem xét, quyết định theo quy định.

Việc thi hành Quyết định không làm phát sinh tổ chức bộ máy mới; các nhiệm vụ được triển khai trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của các cơ quan, đơn vị hiện có. Trong quá trình thực hiện, các cơ quan, đơn vị tăng cường phối hợp liên ngành, ứng dụng khoa học, công nghệ, chuyển đổi số trong quản lý hồ sơ, theo dõi tình trạng công trình, kiểm tra, giám sát công tác bảo trì và chế độ báo cáo; kịp thời tham mưu Ủy ban nhân dân thành phố chỉ đạo, điều chỉnh các nội dung cần thiết để bảo đảm Quyết định được thực hiện thống nhất, hiệu quả và phù hợp với điều kiện thực tiễn của thành phố.

2. Thời gian trình thông qua, ban hành: Dự kiến tháng 12/2026.

Trên đây là Tờ trình về dự thảo Quyết định quy định quản lý, bảo trì kết cấu hạ tầng đường sắt địa phương trên địa bàn thành phố Hải Phòng, Sở Xây dựng kính trình Ủy ban nhân dân thành phố xem xét, ban hành./.

Nơi nhận :

- Như trên;
- Các Sở: Tư pháp, Tài chính, Nội vụ;
- Giám đốc Sở;
- Các Phó Giám đốc Sở;
- Các phòng, đơn vị thuộc Sở;
- Lưu: VP, QLHTKT.

GIÁM ĐỐC

Nguyễn Thành Hưng